

جابگاه حقوق کودک در فقه، حقوق و قرآن کریم

امین امیریان فارمان / مدیر بن دانشگاه جامع علمی کاربردی - مرکز آموزش
مسئله کاربردی هرند، پژوهشگر

مسلم بن اثن خیر آبادی
دانشجوی حقه ق، پژوهشگر

۱۳۶۹ امیریان فارسانی، امین،
 جایگاه حقوق کودک در فقه، حقوق و قرآن کریم / امین امیریان فارسانی، مسلم
 رضائی خیرآبادی
 تهران : فارسیران ، ۱۳۹۷.
 ۱۲۲ ص.
 ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۱۳-۸۸-۵
 فیفا
 کتابنامه: ص. ۱۱۸-۱۲۱؛ همچنین به صورت زیرنویس
 حقوق کودک -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
 Children's rights -- Religious aspects -- Islam
 کودکان -- وضع حقوقی و قوانین (فقه)
 Children -- Legal status, laws, etc. (Islamic law)
 کودکان -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران
 Children -- Legal status, laws, etc. -- Iran
 والدین و کودک (فقه)
 Parent and child (Islamic law)
 حقوق کودک
 Children's rights
 رضایی، مسلم، ۱۳۵۷ -
 BP/الف ۲۱۳۹۷۴/۲۵۳
 ۲۹۷/۶۴۴
 ۵۲۴۳۰۵۷

سرشناسه
 عنوان و نام پدیدآور
 مشخصات نشر
 مشخصات ظاهری
 شابک
 وضعیت فهرست نویسی
 یادداشت
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 شناسه افزوده
 رده بندی کنگره
 رده بندی دیویی
 شماره کتابشناسی ملی

<http://haranduast.ir>

اصفهان، شهرستان هرنده، بلوار صفار هرنده
 مرکز آموزش علمی-کاربردی هرنده/تلفکس: ۳۱۴۶۴۰۳۶۰۰

جایگاه حقوق کودک در فقه، حقوق و قرآن کریم امین امیریان فارسانی مسلم رضائی خیرآبادی

نویسنده امین امیریان فارسانی
 مسلم رضائی خیرآبادی
 طراح جلد زهرا جمشیدی سرشت
 مسئول فنی آرزو بکزاده
 صفحه آرایی مزگان آبادی
 چاپ اول تهران ۱۳۹۷
 تعداد ۱۰۰۰ نسخه
 ناشر انتشارات فارسیران
 قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن به هر صورت (چاپ،
 فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه ناشر ممنوع است.

شماره کتابشناسی ملی: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۱۳-۸۸-۵

گفتار هفتم: احکام ولادت و اعمال آن

بند اول: حقوق اولیه فرزندان

غسل مولود

اذان و اقامه

مراسم تحنیک

تسمیه

فصل دوم حقوق کودک در قانون مدنی ایران

گفتار اول: ثبت ولادت و احکام آن

نحوه ثبت ولادت

گفتار دوم: نگهداری و تربیت کودک

آداب و احکام رضاع

گفتار سوم: حفاظت و احکام آن

تغذیه طفل

گفتار چهارم: مرافع - سانس

گفتار پنجم: جایزه نفقار احکام آن

بند اول: مفهوم نفقار

گفتار ششم: مفهوم شناسی ولایت و تربیت آن

فصل سوم حقوق کودک در ایالت و ولایات

گفتار اول: ثبت ولادت و احکام آن

نظر اسلام درباره حقوق فرزندان

حق تربیت

حق و طلب فرزند

تعلیم احکام دینی و قرآن

تکلیف و مسئولیت والدین

فرزندان شایسته تربیت کنیم

در انجام وظائف پدر

نکته ای در انجام وظائف پدر

وظائف اولیه مادر

مسئولیت مادری

نقش معنوی مادر

گفتار دوم: حقوق کودک و فرزند از نگاه روایات ائمه معصومین

حقوق کودک به هنگام خردسالی

حق فرزند

گفتار سوم: رعایت ادب و اخلاق در فرزندان

رابطه والدین با فرزندان

حقوق فرزندان از نظر امام علی (ع) و امام سجّاد (ع)

حقوق فرزند از نظر فقهاء

نتیجه گیری

منابع

پروردگارا سپاس و ستایش ترا است که با قلم قدرت، جامعه بشری را به زیور علم و دانش آراستی و انسانیت را در زیر وای فرهنگ و معارف، تعالی بخشیدی.

درود بی پایان و تحیات پیرمه بر رسول و فرستاده گرامی تو حضرت محمد بن عبدالله (ص) و خاندان ارجمندش که سراسر عمر، ماسع خود را جمت تعلیم و ارشاد جوامع بشری - بدون هیچ وقفه - مصروف داشتند و آنی از روشنگری رایج بینش دینی باز نماندند.

بی تردید خلقت همه موجودات جهان آفرینش، بر مبنای تغییر و تحول نهاده شده است. انسان نیز در تمام دوران زندگی خود، دستخوش تغییر است. او م است.

نطفه ← جنین ← نوزاد ← کودک ← نوجوان ← جوان ← بزرگسال و پیر،

که هر یک از این مراحل متأثر از مرحله قبل و مؤثر در مرحله بعد است. در کلام الهی بر این مطلب اشاره شده است.^۱ انسان بیشتر عادات زندگی خود را در دوران کودکی که ب می کند و تقریباً در این مرحله که کیفیت سازگاری با محیط را فرا می گیرد تا آنجا که تمام مکاتب روان شناسی در این باره توافق دارند که دوران شیرخوارگی و کودکی، در تعیین و شکل دادن رفتار، رشد و منش آینده، دارای اهمیت فوق العاده ای است.

توجه به کودک و عالم کودکی، آن چنان در قرن معاصر فزونی یافته است که برخی از مربیان بزرگ پیشگویی کرده اند که این قرن «قرن کودک» خواهد بود.

نیمه دوم قرن بیستم را می توان «عصر کودکان» نامید تقریباً در سراسر جهان به ویژه در کشورهای که به توسعه اجتماعی و اقتصادی مطلوبی دست یافته اند، بخش مهمی از منابع مادی و

۱. الرحمن / ۵۵، طارق / ۶-۱۰، زمر / ۶، مؤمنون / ۱۱-۱۶

۲. سوره فاطر / ۱۱، روم / ۵۶

معنوی، صرف توجه به مسائل کودکان و حمایت روانی، جسمی آنها می‌شود.

علم روان‌شناسی ثابت کرده است که نوزاد به محض تولد - و حتی پیش از آن - شدیداً تحت تأثیر محیط پرورشی خود قرار می‌گیرد و از خلال فرایند جامعه‌پذیری نه تنها ارزش‌های رایج را فراگرفته و به گونه‌ای با آنها انطباق می‌یابد بلکه شدیداً از هر گونه اختلال و نارسایی محیطی که چه بسا در بزرگسالان نفوذ چندانی ندارد متأثر می‌شود، در همان حال، کودک به دلیل ناتوانی جسمی و نیاز به پشتیبانی روانی، در موقعیتی نیست که بتواند مزایایی را که جامعه برای او در نظر گرفته است بشناسد. از آنجا که فرزندان، در دوران زندگی خود مراحل مختلفی را طی می‌کند و در هر مرحله نیازهای متفاوت و ویژه‌ای دارند، با آشنایی این مراحل و برخورداری از مهارت‌های لازم می‌توان حقوق واقعی فرزندان را تضمین نمود.

اسلام دین چند بعدی - همه جانبه است و حقوق متقابل در آن رعایت شده است، لذا همان گونه که والدین دارای حقوقی بر فرزندان هستند فرزندان نیز حقوقی بر گردن والدین دارند. دین مقدس اسلام - چهار صد سال پیش با بیان حقوق کودکان و شیوه‌های تربیتی آنان، گام اساسی برداشته و رهنه‌ها را راه نموده که می‌تواند منشور حقوق جهانیان باشد. اولین رهنمودهای دین مقدس اسلام به دوران جنینی کودک برمی‌گردد زیرا سرنوشت هر انسانی به سال‌های قبل از تولد او و شرایط قبل و تربیتی والدین بستگی دارد.

بعد از ولادت کودک حقوقی نیز به او تعلق می‌گیرد که دستورات دینی در این مورد چنین است.

۱- خواندن اذان و اقامه در گوش کودک

۲- نامگذاری به نام‌های نیکو و زیبا

۳- تغذیه و بهداشت.

که بهترین غذا را برای کودک که حق طبیعی و شرعی اوست شیر مادر می‌کند و به این ترتیب اسلام برای تک تک مراحل زندگی کودک حقوق خاص خودش را مقرر کرده و خواهان رعایت آنها از جانب پدر و مادر می‌باشد.

حقوق افراد انسانی اعم از کودک و بزرگسال مدت‌هاست مورد توجه مجامع حقوقی قرار گرفته و صدور اعلامیه‌های حقوقی بر ضرورت آن تأکید می‌کند. اما حقوق ویژه کودک در نیمه قرن بیستم به تصویر رسید و در برنامه‌ریزی‌های ممالک مختلف جهان گنجانده شد و اهمیت این مسأله در دین مقدس اسلام آن‌چنان است که در هزار و چهارصد سال پیش با بیان حقوق کودکان و شیوه‌های تربیتی آنان گام اساسی برداشته است که می‌تواند منشور حقوقی جهانیان باشد